

Zatoz Alemaniara, Iana nahi duten ausarten paradisura

“Zoazte Alemaniara” diotse gazte espainiarrei, gureei barne, 1971n Pedro Lazagaren “*Vente para Alemania, Pepe*” film lotsagarri hartan kantatutako antzeko doinuan. Zain dauzkate araurik gabeko lanpostuen ugazabak. Ezagutu Mathilde Ramadierren istorioa. Arrakastarako jaioa dirudien emakume gazte bizkor baten bizipenak dira.

| PELLO ZUBIRIA KAMINO |

EGIAZKO IZEN-DEITURAZ SINATU du bere kontakizuna Mathilde Ramadierrek *Le Nouvel Observateur* astekariaren taldeko *Rue 89* aldizkari elektronikoan. Adore handiz izenpetu du “*Dans une start-up à Berlin, j’ai devouvert le cynisme absolu*” (Berlingo *start-up* enpresa batean ezagutu dut zinismo erabatekoa), aldarrikatu nahi duelako “Alemaniak ez lukeela izan behar eredugarri, han laneko legeak ez direlako batera txukunak”.

Hona nola deskribatzen duen *start-up* bat gaztelaniazko Wikipediak: “Ibilbide laburreko negozio bat da, ezaugarri dituena bere arrisku/irabazi perfila eta hazteko ahalmen handia (*escalabilidad*). Gehienbat berrikuntza, teknologien garapen, web diseinu, web garapen eta kapital-arrisku sailtako enpresak izaten dira. Sorkuntzako negozio ideia moduan hasi ohi dira, ondoren berrikuntzaren bitartez berezitasuna gehitu eta azkenik negozio bilakatzeko”. Zer besterik ari dira ereiten enpresaburu gazte ekintzaileak (*jóvenes emprendedores*) sustatzen dituzten unibertsitate eta gisa guztietako programak?

Mathilde Ramadierrek (Frantziako hegoaldea, 1987) betidanik maite izan du idatziarekin eta irudiekin lan egitea. Bere 25 urteekin hiru urtez grafismoa ikasia da eta filoso-

fian masterra egina. Tartean, ikasketak pagatzeko, hainbat lan txikitari, egunkari saltzaile, irakasle... Aldi berean urratsak emanez marrazki bizi-dunetarako eszenagile moduan.

2011n heldu zen Berlina, ez Frantziatik lanik ez zeukalako, Alemaniako hiriburuan ofizioa garatzeko aukera hobeak izatearren. Irakasleek gomendatzen zioten doktoregoaren hiru kursoei ekiteko adina diru ez zeukalako ere bai.

Berlingo ostatu batean hasi lanean beltzean eta aldi berean enplegu interesgarriagoetarako deialdietara aurkeztu. Arte galeria ezagun batetik deitu zioten arte eta lana eskaini, grafista eta laguntzaile, 1.500 euro hilean, goizak libre izango omen zituen alemana hobetzeko. Estreina hilabeteko frogatua, hori bai.

Lehen ezustekoa, 400 euro ordainduko diote *free-lance* kontratu batekin: seguritate soziala langilearen kontu, “hilean 150-600 euro artean kostatzen da Alemanian, osasun onekoa baldin bazara”.

Horra grafista 9:00etatik 19:00etara buru-belarri lanean Berlinen diseinuaz antolatua nahi duten museo baterako dossier handi bat egiten. Proposatu diote frantsesez mintza dadin, hobeto espiatzeko konkurrentziako museoak; Mathil-

Marrazki handia (Pariseko Luxembourg parkea 1910ean) Mathilde Ramadierrek komiki baterako egindako eszenatokia da. Anaïs Depommier adiskideak egin dion erretratu txikikoa Mathilde bera da. *Rue 89*en idatzi du Berlinen egokitutako esperientziak: “*Start-up*en iragarkietan harriturik irakurtzen dut ‘*flat hierarchy*’ direla, hierarkia laua daukatela. Egia, baldin gaur edozein langile baldin bada 1.200 euro gordin azpitik pagatutako ‘*country manager*’, managerrak lan bakarra emaitzak apuntatzea daukala, nerabezaroa gainditu bako patroin baten kapritxoaren arabera lan eginez. (...) *Start up* hauek, kapitalik gabeko fundatzaileei dirua azkar egitea baimenduz, inbertsiogile diru-gose eta presadunak erakartzeko, hauek dira etengabe zabalitzen ari den eredu ekonomikoaren eredu. (...) Horietan mamitzen da kapitalismoak bere burua are gehiago makurtzeko daukan erantzuna: erabateko zinismoa”.

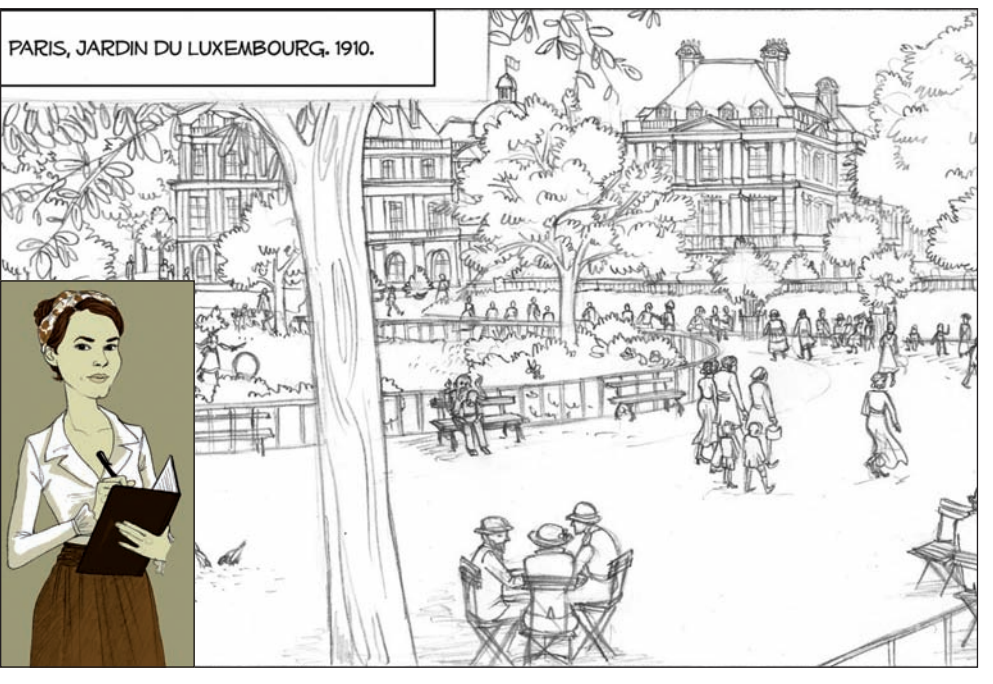
dek uko. Eskatuko diote ordu estrak sartzea kobratu gabe; Mathildek uko berriro.

Lankide alemaniarrek ez dute txintik ateratzen, estatuaren lan bilaketa programan aritzeagatik daukaten laguntza ez galtzarren. Mathilde ere isilduko da 400 euro miserableen beharrez: kontratuan idatzia da hilaren hondarrea nagusiak ez daukala zertan ezer pagaturik emaitza gustukoa ez bazaio, langilea autonomoa da.

Marrazo nerabeen erresuma

Hilabeteren buruan ugazaba gazte xarmagarria datorkio, *Pradaz* jantziarik. Lastima, ezingo dizugu agindutako 1.500ik pagatu, gehienera jota 500. Baina jakin behar duzu karrera handi bat daukazula aurrean Berlinen, kulturen eta galeria famatu batean lan egiteko zoria, eta lana, askok ez daukatena. “Nik erantzun diot ez dela onargarria bete behar horiek burutzea diru hain gutxiren truke. Hark hotzean diost: ‘Ezin duzu ala ez duzu nahi?’ Orduan ohartu naiz Alemanian ez dagoela gutxieneko soldatarik”.

Konpainia hori utzita, lan hobe bila segitzen du Mathildek, denbora berean gisa askotako beharretan lau sosen truke. 2013ko martxoan deitu diote Berlinen artearen merkatuan ari den *start-up* batetik. Skypez elka-

rizketatzeko konbitea, Mathilde bera Berlinen izan arren ez baitu merezi denbora galtzea.

Bi aste beranduago ekingo dio postu berriari: “*Country manager France*”. Zeregina: Frantzia arte garaikidean dauden bildumagile guztien zerrendarekin dossiera osatzea frantsesez eta ingelesez. Beren jokabideak, kolekzioak, psikologia... *Start-up* honek mundu osoko kolekziogileen data basea osatu nahi du, munduan bakarra, informazio hori saltzeko galeriei, artistei, kultur erakundeiei... Soldata: hilean 950 euro gordin, astean lau egun lana.

Mathildez gain hamar lagun gehiago daude kontraturik, India, Txina, Japonia, Espainia, Ingalate-

rra, AEB, Israel eta Alemaniatik etorriak, nor bere herrialdearen informea egin dezan. Gehienak Berlinen hegazkinetik jaisi berriak dira, etorkin. Hizkuntza, ingelesa. Egoitza Mitte auzo garestian.

Zuzendari eta fundatzailea lehenetik beste *start-up*ak sortua da, abiatu eta sei hilabeteren buruan saltzeko. “Irudikatu dezaket zer gertatu zaien haietako langileei”, diotso bere buruari Mathildek. Harvardetik doktorego eta guzti ateratako 27 urteko gaztea, nagusia hedabideek harro *Silicon Allee* deitzen dioten auzoko heroietako bat, *Web 2.0* guztiak txalotua, bera bezalakoei esker apalduko baita Berlingo langabezia, Alemaniako %6,9aren aldean %12,3koa dena.

Langile bakoitza bakaturik ari da beharrean, nor bere etxetik ekarritako ordenagailuari sudurrik kendu gabe. Aski du batek hitz egitea, enkargatua oihuka hasiko zaio.

Egun batzuen bueltan, berrikuntza, gela handiaren erdian ipinitako ohol zurian apuntatu behar du bakoitzak lortutako emaitza egunaren akaberan. Biharamun goizean *managerrak* apuntatuko ditu batzuen eta besteen arrakasta mailak.

Hirugarren astea badoa eta diseinatzaile-filosofo gaztea pentsatzen ari da laster egokituko zaiola mailaz igotzea, %87,3ko arrakasta lorturik. Nagusia agertuko da bisitaldi laburrean, emaitzaz betetako oholari erreparatu eta iragarriko du asteko onenak jasoko duela Amazonen 100 euroko erosketa egiteko bonoa. Lankide txinatarra irabazle.

Langile guztiak ohartzen dira gero eta gehiago txinatarrek dituela ugazabak kontratatuko, apaltasunera ohitutako behargin saiatuak dira. Xefak langileak banan bana bisitatzen ditu, seguru izateko denek eta bakoitzak ulertu dutela mezua. Mathilde: “Nire txanda iritsita, esan diot ahal dudana egiten dudala, baina lan-kideekin lehiatzea ez dela nire estiloa. Berak ‘I don’t care’ [Niri bost axola] erantzun dit. Iltzaturik geratu zait buruan. Nire azken eguna da han”.

Mathilde Ramadierrek, Parisa itzulita idazten duelarik, ez luke berari gertatua orokortu nahi. “Baina iruditzen zait daukadan adinerako oso triste egoteko adina ikusi dudala, eta esan dezakedala garai etsigarriak bizi ditugula”. ■

ZINKUNEGI OPTIKA

Garantia.
Egunez egun zure konfiantza geureganatzen dugu,
produktu berriak eta zerbitzu berriak etengabe bilatuz.

Hernani, 23 · 20004 Donostia · T. 943 420 624
info@zinkunegioptika.com · www.zinkunegioptika.com

